

Мухамедиев Б.М.¹, Темербулатова Ж.С.²

¹д.э.н., профессор, e-mail: bmukhamediyev@mail.ru

²докторант, e-mail: t.zhansaya.s@mail.ru

^{1,2}Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Казахстан, г. Алматы

ИССЛЕДОВАНИЯ В ОБЛАСТИ ЭКОНОМИКИ В КАЗАХСТАНЕ ЗА 2015-2017 ГОДЫ

В данной обзорной статье представлены материалы, собранные в процессе подготовки Национального доклада по науке 2018 года. Ее цель состоит в анализе основных тенденций развития экономической науки Казахстана, выявлении позитивных и негативных факторов, влияющих на ее развитие, разработке рекомендаций для дальнейшего развития. Посредством научного анализа, основанного на публикациях последних трех лет, статистических данных информационных ресурсов Web of Science компании Clarivate Analytics и Scopus компании Elsevier представлены основные направления развития казахстанской экономической науки и ее место в мировой науке; проведен анализ положения в сфере экономических исследований. Указаны наиболее значимые результаты экономических исследований в Казахстане, показатели исследовательской активности ученых (количество публикаций, индекс цитируемости, импакт-фактор журналов). Обращено внимание на достижения, полученные казахстанской наукой в результате сотрудничества с зарубежными учеными и научными организациями. Выполнена оценка сильных и слабых сторон казахстанских исследований в сфере экономики на основе индекса научной специализации по категориям Web of Science Core Collection и приведены данные о подготовке PhD в области экономики. Сформулированы предложения по перспективным направлениям экономической науки и организации научных исследований в сфере экономики.

Ключевые слова: экономическая наука Казахстана, исследовательская активность, международное сотрудничество

Mukhamediyev B.M.¹, Temerbulatova Zh.S.²

¹doctor of economic sciences, professor, e-mail: bmukhamediyev@mail.ru

²doctoral student, e-mail: t.zhansaya.s@mail.ru

^{1,2}al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan, Almaty

Research in economy in Kazakhstan for 2015-2017

This review article presents materials collected during the preparation of the National Science Report 2018. Its goal is to analyze the main trends in the development of economic science in Kazakhstan, identify positive and negative factors affecting its development, and suggestion recommendations for further development. Through the scientific analysis based on the publications of the last three years, the statistical data of the information resources such as Web of Science of the company Clarivate Analytics and Scopus of the company Elsevier present the main directions of development of Kazakhstan's economic science and its place in world science; the analysis of the situation in the field of economic research. The most significant results of economic research in Kazakhstan, indicators of research activity of scientists (number of publications, citation index, impact factor of journals) are indicated. Attention is drawn to the achievements of Kazakhstan science as a result of cooperation with foreign scientists and scientific organizations. The evaluation of the strengths and weaknesses of Kazakhstan's research in the field of economics based on the index of scientific specialization in the categories of Web of Science Core Collection was made, and data on the preparation of PhD in economics were presented. Formulated proposals for promising areas of economic science and the organization of scientific research in the field of economics.

Key words: economic science of Kazakhstan, research activity, international cooperation

Мухамедиев Б.М.¹, Темербулатова Ж.С.²

¹э.ғ.д., профессор, e-mail: bmukhamediyev@mail.ru

²докторант, e-mail: t.zhansaya.s@mail.ru

^{1,2}әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы қ.

Қазақстандағы 2015-2017 жылдары экономика саласындағы зерттеулер

Мақалада 2018 жылғы ғылым жөніндегі ұлттық баяндама дайындау барысында жиналған мәліметтер ұсынылған. Мақсаты – Қазақстандағы экономикалық ғылымның дамуындағы негізгі үрдістерді талдау, оның дамуына әсер ететін оң және теріс факторларды анықтау және одан әрі дамыту бойынша ұсыныстар әзірлеу. Clarivate Analytics компаниясының Web of Science және Elsevier компаниясының Scopus ақпараттық ресурстарының соңғы үш жылдағы жарияланымдарына және статистикалық деректеріне негізделген ғылыми талдаудың арқасында Қазақстанның экономикалық ғылымының дамуының негізгі бағыттары және әлемдік ғылымдағы орны анықталды; экономикалық зерттеулер саласындағы ахуал талданды. Қазақстандағы экономикалық зерттеулердің ең маңызды нәтижелері, ғалымдардың зерттеу жұмыстарының көрсеткіштері (жарияланымдар саны, дәйексөзге алыну индексі, журналдардың импакт-факторы) көрсетілген. Шетелдік ғалымдар мен ғылыми ұйымдармен ынтымақтастық нәтижесінде қазақстандық ғылымның жетістіктеріне назар аударылады. Web Science Core Collection санаттары бойынша ғылыми мамандану индексіне негізделген экономика саласындағы қазақстандық зерттеулердің күшті және әлсіз жақтарын бағалау жүргізілді және экономика саласында PhD дайындау туралы мәліметтер келтірілген. Экономикалық ғылымның перспективалы бағыттары мен экономика саласындағы ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру бойынша ұсыныстар жасалды.

Түйін сөздер: Қазақстанның экономикалық ғылымы, зерттеу белсенділігі, халықаралық ынтымақтастық

Введение

Сфера науки является важнейшей частью национального достояния, основополагающим ресурсом для экономических и социальных преобразований страны. Научный потенциал во многом определяет место страны в мировом сообществе, перспективы в конкурентной борьбе на внешнем рынке, возможности в решении ее внутренних проблем. Реализация «Стратегии «Казахстан-2050» и задача по вхождению в «тридцатку» передовых стран мира требует мобилизации научноисследовательского потенциала страны, осуществления исследований международного уровня и их широкой практической реализации. Основные приоритеты развития страны, отраженные в Послании Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева народу Казахстана от 31 января 2017 года «Третья модернизация Казахстана: глобальная конкурентоспособность», нацелены на форсированный рост экономики страны, и, тем самым, улучшение благосостояния казахстанцев, поддержку внутривластической стабильности страны. «Первый приоритет – это ускоренная технологическая модернизация экономики, – подчеркнул Глава государства.

В последние годы в Казахстане предпринимаются активные шаги на государственном уровне для решения поставленных задач по созданию наукоёмкой экономики страны. Прово-

дится дальнейшая реализация Закона «О науке», в котором определена новая модель управления наукой, максимально адаптированная к передовой международной практике (Национальный доклад по науке, 2018).

Материалы и методы

В статье на основе анализа публикаций последних трех лет, официальных статистических и иных данных государственных органов представлены основные направления развития казахстанской экономической науки.

Для анализа текущего состояния экономической науки Казахстана и исследовательской активности казахстанских ученых были собраны данные о публикациях за последние 3 года с информационных ресурсов Web of Science компании Clarivate Analytics и Scopus компании Elsevier и была рассчитана доля казахстанских публикаций от общего числа публикаций.

Для определения места казахстанской экономической науки в мировой науке было представлено распределение по странам публикаций по направлению «Экономика и Бизнес», включенных в базы данных Web of Science и Scopus.

Также произведена оценка динамики поступления публикаций и статей из Казахстана в базу Web of Science Core Collection за 2005-2017 годы.